

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobkyně: **I. O.**, zastoupené advokátem Mgr. Petrem Holým, se sídlem Nad Štolou 12, Praha, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. června 2002, č. j. OAM – 9641/VL-16-P16-2001, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. dubna 2004, č. j. 30 Az 211/2003-33,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV.** Odměna advokáta Mgr. Petra Holého **s e u r č u j e** částkou 2 150,- Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 25. června 2002 , č. j. OAM–9641/VL-16-P16-2001, bylo ve věci žalobkyně (dále jen stěžovatelky) zastaveno řízení o udělení azylu podle § 25 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“). Důvodem pro zastavení řízení byla skutečnost, že se stěžovatelka i přes opakovanou výzvu nedostavila k pohovorům, i když byla o jejich konání řádně vyrozuměna. Správní orgán došel k závěru, že na základě doposud získaných informací nemůže rozhodnout a řízení proto na základě § 25 písm. d) zákona o azylu zastavil.

Stěžovatelka rozhodnutí správního orgánu napadla před Krajským soudem v Hradci Králové. Namítala nezákonnost rozhodnutí správního orgánu. Zároveň požádala o osvobození od soudních poplatků a ustavení zástupce pro řízení před krajským soudem. Jako důvod své žádosti o ustanovení zástupce uvedla neznalost českých právních předpisů.

Krajský soud usnesením z 16. dubna 2004, č. j. 30 Az 211/2003-33 žádost o ustanovení zástupce zamítl. Svoje rozhodnutí odůvodnil tím, že ustanovení zástupce není pro řízení před krajským soudem třeba pro ochranu práv stěžovatelky. Jak bylo patrné již z podané žaloby a další korespondence mezi stěžovatelkou a soudem, stěžovatelka dne 29. 7. 2003 ustanovila svým zástupcem pro řízení o udělení azylu pana Mgr. S. S. Krajský soud zjistil ze své rozhodovací činnosti v jiných případech, že panu Mgr. S. S. bylo osvědčením Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR ze dne 18. 7. 2001, č. j. 20 132/2001-30, uznáno vysokoškolské vzdělání získané na Běloruské státní univerzitě jako rovnocenné magisterskému studijnímu programu právo a právní věda v České republice. Protože soudní řád správní nevyžaduje pro řízení před krajským soudem povinné zastoupení advokátem a protože krajský soud došel k závěru, že stěžovatelka je zastoupena osobou s právníckým vzděláním a znalostí českého právního řádu, žádost stěžovatelky zamítl.

Do výše označeného usnesení krajského soudu podala stěžovatelka kasační stížnost. V něm kromě opětovného tvrzení neznalosti azylového řízení, zákonné úpravy a českého jazyka požádala také o ustanovení zástupce.

Krajský soud ustanovil usnesením z 3. května 2004 zástupcem pro řízení o kasační stížnosti advokáta Mgr. Petra Holého. Advokát se dopisem z 13. července 2004 obrátil na krajský soud s žádostí o zaslání všech podstatných písemností, které jsou součástí spisu. Svoji žádost odůvodnil tím, že stěžovatelka s ním, i přes jeho opakovanou výzvu, nevěšla v kontakt a zůstává nečinná. Zástupce stěžovatelky svoji výzvu opakoval dopisem z 19. září 2005 opět s upozorněním, že nebyl schopen vejít v kontakt se stěžovatelkou. Na základě kopie podstatných písemností ve spisu obsažených společně s výzvou k doplnění kasační stížnosti, zaslané Nejvyšším správním soudem dne 21. 11. 2005, doplnil zástupce stěžovatelky dne 7. 12. 2005 původní kasační stížnost.

Důvody kasační stížnosti stěžovatelkou namítané jsou dvojí: za první, skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech. Při jejím zjišťování byl správním orgánem porušen zákon v takové míře, že to mohlo ovlivnit zákonnost rozhodnutí (§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.). Za druhé, je dána nepřezkoumatelnost řízení spočívající v takové vadě řízení, která mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.).

První kasační důvod dovozuje stěžovatelka ze skutečnosti, že vzhledem k neznalosti českého jazyka a neznalosti českého právního řádu nebyla schopna se samostatně hájit před krajským soudem. Soud tuto skutečnost přešel odkazem na zvoleného zástupce s vysokoškolským právníckým vzděláním, aniž by zkoumal, zda tento zástupce skutečně má povědomí o českém právním řádu. Své závěry o tom, že zástupce tyto znalosti má, navíc krajský soud dle názoru stěžovatelky následně popřel tím, že jí ustanovil zástupce k ochraně jejích práv pro řízení o kasační stížnosti.

Druhý důvod kasační stížnosti spatřuje stěžovatelka v tom, že krajský soud rozhodoval bez nařízení jednání, a že stěžovatelku nevyzval, zda souhlasí s rozhodnutím soudu bez nařízení jednání.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu v souladu s ustanovením § 109 s.ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel ve své kasační stížnosti uplatnil. Neshledal přitom v dosavadním řízení vady podle § 109 odst. 3 s.ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Soudní řád správní zná povinné zastoupení advokátem pouze pro řízení o kasační stížnosti (§ 105 odst. 2 s.ř. s.). Ustanovení zástupce nad rámec povinného zastoupení předvídá § 35 odst. 7 s.ř. s., a to za splnění dvou podmínek: za prvé, u navrhovatele jsou dány předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků a, za druhé, ustanovení zástupce je třeba pro ochranu jeho práv v řízení. Jak již konstatoval Krajský soud v Hradci Králové ve svém usnesení, u stěžovatelky byla dána pouze první podmínka a nikoliv podmínka druhá. Vycházel přitom z racionálního předpokladu, že jestliže bylo právnické vzdělání určité osoby orgány České republiky uznáno jako rovnocenné a tato osoba navíc, jak bylo soudu z jeho rozhodovací činnosti v azylové agendě známo, pravidelně zastupuje žadatele o azyl v řízení před krajským soudem, pak lze u této osoby usuzovat na znalost české úpravy azylového řízení. Soudu v daném případě nepřísluší jít nad rámec této úvahy a nějakým způsobem ověřovat kvalifikaci právního zástupce, kterého si navíc stěžovatelka svobodně zvolila.

Ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti usnesením č. j. 30 Az 211/2003-38 nikterak nepopírá závěry učiněné v otázce nedůvodnosti ustanovení zástupce pro řízení před krajským soudem, učiněné v usnesení č. j. 30 Az 211/2003-33. Jak již bylo uvedeno výše, § 105 odst. 2 s.ř. s. předvídá pro řízení o kasační stížnosti povinné zastoupení advokátem. Protože zástupce stěžovatelkou zvolený oprávnění pro výkon advokacie nedoložil, soudu nezbylo než advokáta pro řízení o kasační stížnosti ustanovit.

Argumentace vadou řízení z důvodu rozhodování bez nařízení jednání před krajským soudem (§ 51 s.ř. s.) je s ohledem na skutečnost, že ve věci doposud neproběhlo jednání před krajským soudem, zjevně neopodstatněná.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s.ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovaný, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, se náhrady nákladů řízení nedomáhal a dle obsahu spisu mu ani náklady nevznikly. Žádný z účastníků nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti

Stěžovatelce byl pro řízení o výše uvedené kasační stížnosti ustanoven usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. 5. 2004, č. j. 30 Az 211/2003-38 advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s.ř. s.).

Výše odměny byla stanovena částkou 2 x 1000 Kč za dva úkony právní služby - převzetí a příprava věci a následné doplnění písemného podání týkající se věci samé - a 2 x 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, celkem 2 150,- Kč.

Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. ledna 2006

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu